N°. 199. 1852.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 24 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 15 cents voor iederen regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

ZONDAG 22 EN MAANDAG 23 AUGUSTUS.

NEDERLANDEN.

Bij Koninklijk besluit van den 9den Augustus 1852, n°. 36, is aan L. Boer, gewezen geregtsdienaar te Brouwershaven, ten laste van den Staat een pensioen verleend, ten bedrage van f 118 's jaars op grond van art. 5 en art. 43 der wet van den 9den Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24), zoo als zij is gewijzigd bij de wet van den 3den Mei 1851 (*Staatsblad* n°. 49).

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Finantien, ingevolge gekomen zijnde dat verschillende personen zich van handmolens voorzien tot het malen of breken van graanspecien, erwten, boonen enz., meent elk en iegelijk bij deze tegen het hebben van dergelijke werktuigen te moeten waarschuwen, en opmerkzaam te moeten maken op de bepaling van art. 54 der wet op het gemaal van 29 Maart 1833 (*Staatsblad* n°. 3), volgens welke het vervaardigen, hebben, gebruiken of vervoeren van een quarn of handmolen, of ander werktuig, bekwaam, of in het kort bekwaam te maken, tot het malen of breken van graan, op eene boete van f 400 is verboden, onverminderd de verbeurte van den quaren, handmolen of het werktuig.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

ALGEMEENE REKENKAMER.

Ter voldoening aan de bepalingen vervat in de wet van den 17den September 1849 (*Staatsblad* n°. 46), is weder ter Algemeene Rekenkamer overgebragt, voor eene som van *een en zestig duizend drie honderd tien gulden* aan ingetrokken muntbiljetten van f 1000, f 500, f 100 en f 10, zoodat thans, met inbegrip der bij vorige aankondiging vermelde som van f 16,678,110, voor een bedrag van *zestien millioen zeven honderd negen en dertig duizend vier honderd twintig gulden*, aan muntbiljetten krachtens deze wet uitgegeven, is ingetrokken.

Al deze muntbiljetten zijn bij de Algemeene Rekenkamer volkomen onbruikbaar gemaakt en zullen aldaar blijven berusten tot dat derzelver geheele vernietiging, overeenkomstig den inhoud van art. 5 der bovengemelde wet, zal kunnen plaats hebben, als wanneer van die vernietiging op nieuw zal worden kennis gegeven.

's Gravenhage, den 22sten Julij 1852.

De Algemeene Rekenkamer,
GEVERS.
Ter ordonnantie van dezelve,
DE VISCH EIJBERGEN.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De *Moniteur* van eergisteren behelst weder onderscheiden adressen van arrondissementsraden aan den Prins-President. Men kent thans drie en dertig adressen van die collegien, en daaronder zijn elf die uitdrukkelijk de invoering van den keizerlijken regeringsvorm verlangen. Twee van deze laatste zijn uit het departement van de Somme, waar vroeger de Orleanisten-partij veelal de meerderheid voor zich had. Het eerste gedeelte van de gewone zitting der arrondissementsraden is afgeloopen. Zij zullen na het einde van de welhaast aanvangende zitting der departements-raden op nieuw zamenkomen.

— De heer Thiers is te Parijs aangekomen. Eenige bladen hadden verzekerd dat deze monarchaal-gezinde staatsman, geen genade-bewijs van den Prins-President willende aannemen, voornemens was zich als balling te blijven gedragen.

— In ons vorig nommer is een berigt medegedeeld van het *Journal des Débats*, waaruit bleek dat het geschil over de uitlevering van Fransche deserteurs te Tripoli, het misnoegen der Fransche regering tegen de Porte ten top gevoerd had. Thans leest men in den officielen Franschen *Moniteur* het volgende:

„ Terwijl ons eskader door den Pacha van Tripoli de beide Franschen deed teruggeven welke in die stad eene gewelddadige en barbaarsche behandeling hadden ondergaan, haastte de Ottomannische Porte zich een order te doen vertrekken tot overbrenging aan den Pacha van het bevel om onze landgenooten vrij te geven."

BELGIE.

De *Indépendance Belge*, het orgaan van het Belgische ministerie, behelst in haar nommer van gisteren een artikel, waaruit de tegenwoordige staat der onderhandelingen met Frankrijk op te maken is. Men leest daarin onder anderen het volgende: „ Het is onwaar dat de Belgische onderhandelaars geweigerd hebben zich te verbinden tot het aannemen eener bepaling tegen het nadrukken. Belgie heeft steeds verklaard tot die opoffering bereid te zijn, als een blijk van zijnen wensch om met Frankrijk in vriendschapsbetrekking te blijven. Maar het wenscht dat daaromtrent op billijke grondslagen wordt overeengekomen; dat de belanghebbenden in Belgie, die door het verbod van den nadruk voor het vervolg zoozeer worden benadeeld, voor het verledene met sparing mogen worden behandeld; dat het aantal geruïneerden zoo veel mogelijk worde verkleind; en anderdeels verlangt Belgie voor de onvermijdelijke schade eenige vergoeding. Er is dus, wat het beginsel zelf betreft, geen tegenstand van onze zijde; en zoo wij wèl onderrigt zijn, zoude zelfs de regeling der bijzonderheden geene gewigtige bezwaren opleveren. Het zou dus ligt zijn het op al deze punten geheel eens te worden. Zal dit gelukken? Wij wenschen en hopen het."

Hetzelfde blad behelst eenen brief uit Parijs, volgens welken aldaar den 18den dezer in eene conferentie tusschen de Belgische onderhandelaars en den Franschen minister van buitenlandsche zaken de onderhandelingen zoo veel zouden zijn vooruitgegaan dat men waarschijnlijk in de volgende conferentie tot eene bepaalde schikking zou komen.

DUITSCHLAND.

Een dezer dagen uitgevaardigde kabinetsorder van den Koning van Pruissen strekt om gehoor te geven aan den herhaaldelijk, ook in de Pruissische kamers, uitgedrukten wensch, dat van staatswege eenige ondersteuning mogt worden gegeven aan oude krijgslieden, die aan den bevrijdingsoorlog tegen Frankrijk hebben deel genomen en thans in behoeftige omstandigheden verkeeren. Bij die kabinets-order zijn tot dat doel voor het loopende jaar 25,000 daalders beschikbaar gesteld en is bepaald dat in het vervolg jaarlijks eene som van 50,000 daalders op de begrooting zal worden gebragt. Uit dit fonds zal aan veteranen, tot den rang van sergeant-majoor of wachtmeester ingesloten, die aan de oorlogen tot 1815 hebben deel genomen en thans in Pruissen hun verblijf houden, gedurende hun leven eene ondersteuning worden uitgereikt; mits zij geheel of ten deele ongeschikt zijn om in hun onderhoud te voorzien, tevens hulpbehoevend zijn, en niet reeds als invaliden verzorgd worden.

ITALIE.

Volgens berigt uit Weenen van den 16den dezer, door de Frankfurter *Postzeitung* medegedeeld, zou de zending van den Pauselijken kamerheer vorst von Hohenlohe naar Weenen, waarvan reeds vroeger melding gemaakt is, met een gunstigen uitslag bekroond zijn, en zou de Oostenrijksche regering aan de voorstellen van het Pauselijk bewind wegens de terugroeping harer troepen gehoor gegeven hebben. De Kerkelijke Staat zou dienvolgens door de vreemde krijgsbenden ontruimd worden, en de 1ste Januarij 1853 als het tijdstip van het vertrek der Fransche bezetting uit Rome bepaald zijn, tegen welk tijdstip men hoopte, dat de organisatie van het Pauselijke leger ver genoeg gevorderd zou wezen om vreemde hulp overbodig te doen worden.

ENGELAND.

In de officiele *London Gazette* is bekend gemaakt, dat Hare Majesteit in rade van ministers besloten heeft, het Parlement op den 20sten dezer, wanneer het volgens de vroegere opneming moest bijeenkomen, te verdagen tot den 21sten October aanstaande.

Wanneer het Parlement zijne beraadslagingen werkelijk hervatten zal, blijkt nog niet.

De verdaging van het Parlement geeft aan onderscheiden oppositiebladen aanleiding om te herinneren, dat het Lagerhuis in de afgeloopen zitting de kabinets-quaestie latende rusten, daartoe mede bewogen werd door de verzekering van het nieuwe ministerie, dat het zich haasten zoude zijne staatkunde aan de beslissende uitspraak van het nieuwe Parlement te onderwerpen. Zij zeggen dat lord Derby thans die belofte en tevens een erkenden en steeds gevolgden regel der constitutionnele staatshuishouding verbreekt en het land in eene veelzins nadeelige onzekerheid laat, alleen ten einde het bestaan van zijn ministerie te rekken.

Ministeriele bladen antwoorden daarop, dat lord Derby niets meer beloofd heeft, dan dat hij vóór het gewone tijdstip van de hervatting der parlementaire werkzaamheden, en wel bepaaldelijk vóór de Kersdagen, het Parlement in de gelegenheid zoude stellen om over de voortduring zijner diensten als minister te beslissen; en dat de thans bepaalde dag der zamenkomst van het Parlement nog ruim drie maanden vroeger is dan het gewone tijdstip. Zij doen verder opmerken, dat op eene vervroeging der parlementszitting van 1853 wordt aangedrongen om geene andere reden, dan omdat de kabinetsvraag spoedig zoude moeten worden beslist, en leiden hieruit af, dat alleen de partijen die het ministerie hopen omver te werpen, maar niet het land zelf nadeel zoude te vreezen hebben van eene verdaging des Parlements tot zelfs in Februarij, den gebruikelijken tijd van de hervatting der parlementaire werkzaamheden.

— Men verheugt zich in Engeland algemeen in het stellige vooruitzigt op eene spoedige minnelijke vereffening van het geschil met de Vereenigde Staten over de visscherijen, omdat bij het zoo gewigtige handelsverkeer tusschen de beide landen en bij de tegenwoordige politieke gesteldheid der wereld, eene breuk tusschen Groot-Britannie en de Vereenigde Staten eene oneindig groote ramp voor beide volken en voor de menschheid zoude geweest zijn. Wel wordt door Engeland het uitsluitend regt op de visscherij in de baaijen zijner Noord-Ameri-

kaansche kolonien afgestaan onder beding slechts van wederkeerige toelating der Britsche visschers in de wateren der Unie welke voor de visscherij vergelijkenderwijze weinig waarde hebben; maar men keurt dit niet af, dewijl dat uitsluitend regt feitelijk reeds vroeger was afgestaan, en steunde op eene streng letterlijke en daardoor min of meer hatelijke uitlegging van het verdrag, welke niet zonder gevaar van botsingen konde gehandhaafd worden. De afstand van zoodanig regt is, zegt de Londensche *Times*, een welberaden stap en eene daad van onbekrompen staatkunde. Dit blad heeft op de handelwijze zelve van het Britsch ministerie niets aan te merken; alleen vindt het iets bevreemdends daarin, dat een ministerie hetwelk ook aan de kolonien bescherming heeft beloofd, tegen den wensch der kolonien een regt afstaat hetwelk een kabinet van voorstanders der handelsvrijheid niet had willen laten varen, en dat het aan de Vereenigde Staten al hetgeen zij verlangen zonder wezenlijke vergoeding afstaande, vooraf door onduidelijk of dubbelzinnig gestelde mededeelingen de Noord-Amerikanen tegen Engeland in het harnas jaagt en in de Britsche kolonien eene valsche hoop op bescherming opwekt. » Ons ministerie — zegt de *Times* — had de belangrijke bewilliging aan de Vereenigde Staten, waartoe het had besloten, op zulkeene wijze kunnen verleenen dat de betrekkingen tusschen de beide landen daardoor op beteren voet gebragt en de handhaving der ons blijvende regten gemakkelijker gemaakt wierd."

Tegenover deze berisping plaatst een ministerieel blad een berigt van de thans ontvangen Britsch-Noordamerikaansche nieuwsbladen, waarin uitdrukkelijk verklaard wordt dat het Britsche gouvernement niet voornemens is de baaijen der Britsche kolonien voor vreemde visschers te sluiten.

— Op grond der jongste tijdingen uit Australie zegt de *Times* dat de goudproductie aldaar, wanneer zij op den tegenwoordigen voet voortduurt, in een jaar tien tot elf millioen pond sterling zal opleveren.

NOORD-AMERIKA.

Met de *Arctic* zijn tijdingen uit New-York van den 7den dezer in Engeland aangebragt. De fondsenmarkt te New-York was in eene vaste stemming bij levendigen omzet, terwijl de graanprijzen ten gevolge van den overvloedigen graanoogst in de Vereenigde Staten en in Canada daalden. De Senaat der Unie zoude eerst den 12den dezer de verdaagde beraadslaging over de tusschen Engeland en de Vereenigde Staten betwiste visscherijen hervatten. Intusschen was reeds, volgens brieven uit Washington van den 4den dezer, eene voorloopige schikking betreffende de visscherijen getroffen. Doch de indiening van een wetsvoorstel strekkende tot uitbreiding der wederkeerige ontheffing van het handelsverkeer met Engeland, hetwelk door eene commissie van den Senaat is opgesteld, zou vooreerst nog verschoven worden, ten einde het niet onder den indruk van het geschil over de visscherijen minder gunstig mogt worden beoordeeld.

Uit de jongste Britsch-Amerikaansche bladen blijkt dat de maatregelen der Britsche overheden tot bescherming der visscherijen, niet tegen de Noord-Amerikaansche visschers alleen maar evenzeer tegen het indringen van Fransche visschersvaartuigen gerigt zijn.

— Volgens onlangs ontvangen tijdingen hadden de bewoners der eilandjes Rustan, Bonacca, Utilla, Barbarat, Helena en Morat, eene eilanden-groep in de golf van Mexico nabij de kust van Honduras in Centro-Amerika, eene poging gedaan om zich aan het Britsche oppergezag te onttrekken. Thans leest men in de New-Yorksche dagbladen eene door de Britsche overheid te Belize in Britsch Honduras den 17den Junij jl. uitgevaardigde proclamatie, waarbij de genoemde eilanden van wege Hare Britsche Majesteit verklaard worden tot eene Britsche kolonie onder den naam van » de kolonie der Baai-eilanden." Een der groote New-Yorksche bladen, de *Herald*, hecht niet weinig gewigt aan deze tijding, en zegt: » De oprigting der nieuwe volkplanting is eene welberaden daad der Britsche handels- en militaire staatkunde; zij behoort tot dezelfde soort van nederzettingen als Gibraltar, Malta, Kaap de Goede Hoop, welke de groote kanalen des wereldhandels beheerschen."

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 19 Augustus: 3 pcts. renten fr. 75.80; idem $4^1/_2$ pct. 104.70.

Londen 19 Augustus: 3 pcts. gecons. $99^1/_4$, $99^5/_8$; Nederl. werkelijke schuld $2^1/_2$ pcts. $64^3/_8$; idem 4 pcts. $98^1/_2$.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

UITTREKSELS UIT DE VERSLAGEN aangaande den toestand der onderscheiden provincien over het jaar 1851, *door de Gedeputeerde Staten aan de Staten hunner provincie in de gewone Zomervergadering dezes jaars, volgens art.* 162 *der wet van* 6 *Julij* 1850 (Staatsblad *n*°. 39), *ingediend.*

(Vervolg; — zie ons nommer 197.)

VIII. ARMWEZEN. (Vervolg.)

Zeeland:

» Bij eene vergelijking van de uitkomsten der statistieke tabellen van het armwezen over 1851 met die van het vorige jaar, blijkt dat de toestand van het armwezen in Zeeland noch vooruit noch achteruit gegaan is, en nagenoeg dezelfde is gebleven."

Utrecht:

„ De toestand van het armwezen levert bij vergelijking met het vorige jaar geen stof tot bijzondere beschouwingen op. De bij uitstek zachte winter heeft niet ongunstig op dien toestand gewerkt. Daaraan meenen wij hoofdzakelijk te kunnen toeschrijven dat in het getal der bedeelden vermindering is waargenomen."

Verder vermeldt het verslag van Utrecht onder anderen nog dat de instelling tot het uitdeelen van levensmiddelen, kleedingstukken en brandstoffen te Rhenen is opgeheven, omdat men de ervaring had bekomen dat door de werking dier commissie de zorgeloosheid van vele behoeftigen toenam, daar deze in plaats van in den zomer de noodwendigste levensbehoeften, als aardappelen enz., op te zamelen voor den winter, deze te gelde maakten, om later meer bepaaldelijk ten laste der instelling te komen.

Friesland:

» Het belangrijk onderwerp van het armwezen heeft ons geene stof opgeleverd tot ongunstige opmerkingen. Op vele plaatsen was vooruitgang in het opvolgen der beginselen, waarnaar zich de onderstand en het beheer der armen-administratien behoort te regelen, merkbaar; slechts enkele kenmerkten zich door het tegendeel, ten gevolge welligt van bijzondere plaatselijke omstandigheden, welker opheffing niet voetstoots kan worden verkregen. Bij het oordeel ook over den gang der verschillende armen-administratien dient men niet uit het oog te verliezen, dat de aanmerkelijke schreden, die in de beide laatste jaren gedaan zijn tot verbetering in vele opzigten, moeten medebrengen dat niet telken jare zoo merkbaar verdere verbetering zal opvallen. Van daar, dat men den staat van het armwezen over 1851 inderdaad weinig verschillende van dien in het jaar 1850 kan aanmerken. Wij mogen intusschen aannemen dat daarin reeds een bewijs is gelegen van trapsgewijze en doorgaande verbetering in vele opzigten.

» De subsidien hebben in enkele gemeenten van Friesland die van het voorafgaande jaar overtroffen; te zamen getrokken over de geheele provincie waren zij echter ruim f 20,000 lager.

» Het getal der armen die onafgebroken worden bedeeld, verminderde; dat echter van hen die van tijd tot tijd onderstand ontvangen, vermeerderde.

» Eene belangrijke vermeerdering van het aantal armen werd waargenomen in de gemeenten Sneek, Ylst, 't Bildt, Haskerland, Hennaarderadeel, Opsterland, Weststellingwerf en Wijmbritseradeel. Zeer aanzienlijk was die vermeerdering in Haskerland, alwaar 258, en het dorp Noordwolde, waar alleen 110 armen meer dan vroeger werden bedeeld. Het ongunstigst was de verhouding van het aantal armen tot het zielental in de gemeente 't Bildt, het gunstigst in Ooststellingwerf."

Overijssel:

» Wij kunnen dit hoofdstuk aanvangen met de mededeeling, dat de berigten omtrent den toestand van het armwezen zeer bevredigend zijn. Niet slechts in vergelijking met eenige jaren vroeger, toen zoo vele omstandigheden tot vermeerdering der armoede medewerkten, maar ook wel bepaaldelijk in vergelijking met het jaar 1850, waarin reeds eene zigtbare verbetering werd opgemerkt, mag die toestand gunstig worden genoemd. De velerhande gelegenheden om werk te bekomen, oefenden daarop eenen voornamen invloed uit. Gedurende 1851 was bijna overal in deze provincie genoegzaam werk voorhanden voor allen, die tot het verrigten van arbeid geschikt en daarvan niet afkeerig waren. Veilig mag het er voor gehouden worden, dat in den regel valide personen geen onderstand behoefden, en dat het verleenen van ondersteuning konde beperkt worden tot invalide en hoogbejaarde personen, voornamelijk vrouwen, weduwen met kinderen, wier jeugdige leeftijd voor de moeders een beletsel opleverde, om in alle behoeften te voorzien, en weezen.

» Ofschoon sommige gemeentebesturen zich in hunne beschouwingen niet gunstig over den toestand van het armwezen hebben uitgelaten, zoo kan dit echter, met het oog op het geheel, tot geene andere, dan de door ons medegedeelde beschouwingen leiden. Wij vernamen bij vernieuwing klagten uit Kampen, Grafhorst, Wilsum, IJsselmuiden, Zwartsluis, Wanneperveen, Ambt Hardenberg en Avereest. Het is niet van belang ontbloot, de redenen mede te deelen, welke als oorzaken van dien min gunstigen toestand worden opgegeven.

» Wij noemden het eerst de stad Kampen. Men schijnt aldaar den ongunstigen invloed te blijven waarnemen van de duurte der levensmiddelen in het jaar 1848, en van het heerschen der cholera in 1849; men wijst op den huurprijs der kleine woningen, die, ten gevolge der toenemende bevolking, van jaar tot jaar stijgt; op de daling der dagloonen, als gevolg van de steeds vermeerderende concurrentie, waardoor de ambachtsman, die te voren in staat was des zomers zooveel over te verdienen, dat hij daarmede den winter konde doorkomen, nu te naauwernood, zoodra zijn gezin eenigzins talrijk wordt, van zijne verdiensten bestaan kan, hetgeen hem noodzaakt zich des winters, zoo al niet om geldelijken onderstand, dan toch ter bekoming van brandstof, spijs en kleederen, of anders om werk aan te melden, wanneer hij niet twee ambachten verstaat, en alzoo ook des winters, zonder hulp, voor zich en de zijnen kan zorgen. Ook schrijft men den ongunstigen toestand toe aan den ongelukkigen invloed, welken de bestaande wetgeving op het armwezen zoude uitoefenen.

» Uit de nabij Kampen gelegene gemeenten Grafhorst, Wilsum en IJsselmuiden, wordt als hoofdoorzaak van den minder gunstigen toestand aldaar opgegeven, gebrek aan werk voor de talrijke daghuurders op een beperkt terrein, terwijl bovendien onderscheidene derzelve, ten gevolge van de mislukking van het aardappelengewas en duurte der levensmiddelen in vorige jaren, te zeer verarmd zijn, om zich spoedig te kunnen herstellen. Te Zwartsluis is het de mindere welvaart, als gevolg van de geringe verdiensten der schipperij, en te Wanneperveen de afneming der verveeningen, welke aanleiding geven om den toestand van het armwezen als ongunstig te beschouwen. Te Ambt Hardenberg en Avereest worden op den voorgrond gesteld de moeijelijkheden, die bij voortduring worden ondervonden, doordien de diakonien zich tot de verzorging van ledematen bepalen. Men blijft aldaar in meerdere of mindere mate het bezwaar ondervinden, eene regtstreeksche ondersteuning van behoeftigen uit de gemeentekas niet geheel te kunnen nalaten. Te Ambt Hardenberg bestond sedert eenigen tijd een afzonderlijk fonds ter verzorging van eenige behoeftigen, waaraan de diakonien zich onttrokken; doch dit fonds is met het einde van 1851 opgeheven, omdat het niet heeft mogen gelukken, gelijk vroeger, ook voor 1852 de benoodigde gelden, bij wijze van inschrijving, onder de ingezetenen bijeen te brengen.

» Sommige besturen hebben gewezen op de gevolgen, die van de bedeelingen door de burgerlijke gemeente te voorzien zijn. Men beroept zich op de ondervinding in vroegere jaren, toen, voornamelijk te Avereest, jaarlijks aanzienlijke sommen uit de gemeentekas ten behoeve der armen werden aangewend, waaraan voor een groot gedeelte de tegenwoordige ongunstige finantiele toestand dier gemeente moet worden toegeschreven.

» Aan de Dedemsvaart en te Slagharen wordt de grootste armoede aangetroffen. Ten gevolge van de ontginning der hooge veenen, heeft zich in die streken langzamerhand eene bevolking van arbeiders gevestigd, die wel is waar onder gunstige omstandigheden, zoo zegt men, zich zou kunnen staande houden, doch des winters en bij ziekte of ongelukken, onderstand behoeven. Vóór dat de vaart was gegraven werd te Ambt Hardenberg weinig of geene armoede aangetroffen; de bewoners der verschillende buurtschappen vonden hun bestaan in den landbouw, genoten eene zekere welvaart en hielpen elkander, als de omstandigheden het vorderden. De overtuiging, welke men onder de bevolking van de veen-kolonie te Slagharen heeft weten te doen doordringen, dat slechts in hoogst zeldzame gevallen, door tusschenkomst van het gemeentebestuur, hulp is te bekomen, heeft tot verligting der gemeentekas geleid, daar de ingezetenen geleerd hebben zich zelven te redden, terwijl zij vroeger de zorg voor hun onderhoud maar op de burgerlijke gemeente lieten aankomen.

» Wat betreft het getal bedeelden in de hiervoren genoemde gemeenten, — daarin heeft, in vergelijking met dat in het jaar 1850, geene

noemenswaardige verandering plaats gehad. Het bedroeg in sommige eenige meer, in andere daarentegen eenige minder.

» De mededeeling van die opgegevene oorzaken van armoede heeft vooral waarde om te kunnen beoordeelen, in hoeverre die bezwaren kunnen worden opgeheven. Zij heeft zulks vooral ook, wanneer men op den voorgrond plaatsen kan, dat gebrek aan werk en verdienste, over het algemeen, in dit gewest geen oorzaak van armoede heeft kunnen zijn. Ook uit een oogpunt van wetgeving, verdienen zij onze aandacht, in zooverre namelijk klagten tegen de diakonien, gelijkelijk gehoord worden met de bezwaren, die verbonden zijn aan bedeelingen uit de gemeentekas. Vele der opgegevene redenen van armoede zijn onvolledig, misschien onjuist; vele bewijzen te veel, als daarbij de armoede aan voor 't algemeen nuttige werken wordt toegeschreven. Allen schijnen zich echter te vereenigen om aan te toonen, dat de resultaten van de middelen, die tot leniging en vermindering van de armoede worden aangewend, vooral afhangen van het overleg en de doelmatigheid, waarmede dezelve worden uitgevoerd.

» Om met juistheid den toestand van het armwezen op eene bepaalde plaats te kunnen beoordeelen, wordt de meest mogelijke kennis van de plaatselijke gesteldheid en omstandigheden vereischt. Het getal bedeelden en het bedrag der sommen, voor onderstand uitgegeven, kunnen slechts voor een gering gedeelte tot grondslag van beoordeeling worden genomen. De wetenschap dat, gelijk in 1851 het geval is geweest, zoo in het eene als in het andere, op vele plaatsen eenige vermindering, op enkele daarentegen vermeerdering heeft plaats gevonden, terwijl weder op andere plaatsen geen noemenswaardig verschil met vroeger bestaat, is dus op zich zelf ten eenen male onvoldoende, om daaruit met zekerheid gevolgtrekkingen te kunnen maken. De zaak wordt echter geheel anders, wanneer bovendien de berigten van hen, die zich in loco bevinden en dagelijks den toestand kunnen waarnemen, vrij algemeen van eenen gunstigen, zelfs meer gunstigen en verbeterden toestand gewagen. Hierop is dan ook de gunstige mededeeling, waarmede wij dit hoofdstuk hebben aangevangen, gegrond. Nemen wij hierbij in aanmerking, dat de groote bedrijvigheid, gedurende het afgeloopen jaar, en de matige prijs der levensmiddelen zijn blijven voortduren, en weder de laatste winter zich door de zachte weêrsgesteldheid bijzonder gekenmerkt heeft, dan voorzeker bestaan er allezins redenen, om ook de toekomst gunstig in te zien.

» Eene hoofdvoorwaarde om, onder zoodanige gunstige omstandigheden, den toestand van het armwezen voortgaande te zien verbeteren, bestaat gewis in eene spaarzame en met overleg toegepaste bedeeling der armen niet alleen, maar ook daarin, dat bij strenge wering van bedelarij, bestaande gelegenheden benuttigd of nieuwe opgespoord worden, om zooveel doenlijk den onderstand als vergelding voor verrigten arbeid te verstrekken; doch ook hierin wordt bij de toepassing veel overleg en omzigtigheid vereischt.

» Intusschen vermelden wij met genoegen, dat het denkbeeld om de armen den onderstand althans voor een gedeelte te laten verdienen, in deze provincie niet alleen meer ingang schijnt te vinden, maar ook tot uitvoering wordt gebragt. Wij zullen hier een overzigt van het te dien aanzien in 1851 verrigte geven.

» Eene in de stad Almelo bestaande bijzondere commissie, ten doel hebbende de bedelarij voor te komen, verschafte aan 30 personen werk, bestaande in vlasspinnen en breijen van kousen, sokken en mutsen. Hieraan werd eene som van f 150 besteed, welke de gewone giften verving. De instelling bestaat reeds eenige jaren en wordt onder de administratien voor huiszittende armen gerangschikt, waartoe zij ook eigenaardig behoort. Hare zorgen strekten zich overigens uit over 73 huisgezinnen. Het getal bedeelden bedroeg 242; 28 ouderlooze kinderen en 2 oude lieden werden bij andere in den kost gedaan.

» In de mattenmakerij te Blokzijl, welke eenige jaren geleden van gemeentewege is opgerigt, werd aan 50 personen werk gegeven. Onder de uitgaven ten bedrage van f 2306.75, die door de inkomsten konden worden gedekt, is f 1029 wegens betaalde arbeidsloonen begrepen. Het overige strekte hoofdzakelijk tot aankoop van grondstoffen. Het hoofddoel is, gedurende den winter aan alle minvermogenden, voor zooveel de localiteit van het gebouw zulks toelaat, gelegenheid te geven, door handenarbeid in hun onderhoud te voorzien.

» In de gemeente Dalfsen kwam in de maand Julij eene inrigting tot stand, onder de benaming van Maatschappij tot wering der bedelarij door werkverschaffing. Aan 61 personen werd werk verschaft, bestaande in het vervaardigen van matten, touwpluizen, vlas- en wolspinnen, onderhouden van wegen, wenden en omwroeten van gronden enz. De daaraan bestede som van f 1770 werd gedeeltelijk bijeengebragt bij wijze van vrijwillige inschrijving door de ingezetenen en gedeeltelijk opgenomen.

» Naar men ons berigt, heeft sedert de oprigting der maatschappij de bedelarij te Dalfsen opgehouden. De ingezetenen zijn ontslagen van den last, dien zij vroeger van de bedelaars ondervonden. De lieden, die met bedelen hunne kostwinning vonden, zijn tot arbeidzaamheid en het verrigten van nuttige werkzaamheden gebragt. Men stelt zich te Dalfsen voor, dat wanneer deze inrigting in stand blijft, de bedelarij ophouden en de armoede verminderen, en dat de finantiele toestand der diakonien er door verbeteren zal, vooral ook omdat de kinderen niet het voetspoor zullen volgen, dat hunne ouders vroeger bewandeld hebben. Uit dien hoofde acht men het te Dalfsen van hoog belang, dat, bijaldien soms inschrijvers of contribuerende leden hunne bijdragen mogten verminderen, of die niet in evenredigheid houden met hetgeen zij voor de oprigting der maatschappij aan de bedelaars uitreikten, waarover men ten aanzien van sommigen reden tot klagten schijnt te hebben, de zoodanigen alsdan des noods verpligt konden worden om billijke bijdragen te geven. Wij kunnen ons de aanmerking niet onthouden, dat men zoo doende gedeeltelijk zoude terugkomen tot hetgeen men getracht heeft te verhoeden.

» Eene soortgelijke vereeniging werkte in de gemeente den Ham, en verschafte aan 63 personen werk, bestaande in arbeid aan de wegen en waterleidingen, breijen, wol- en vlasspinnen. De uitgaven bedroegen f 902.08. Deze som werd door vrijwillige bijdragen en giften bijeengebragt, met uitzondering echter van f 240, door de burgerlijke gemeente verstrekt, als uitkeering voor verrigte werkzaamheden aan de wegen en waterleidingen. De inrigting schijnt vrij wel aan het doel te beantwoorden. De bedelarij mag gezegd worden te hebben opgehouden. De vereeniging bevindt zich in staat de behoeftigen, die werken willen en kunnen, zooveel te laten verdienen, dat zij geen gebrek behoeven te lijden. Intusschen is het moeijelijke er van gebleken om oude lieden, die van hunne jeugd af gebedeld hebben, aan geregelde werkzaamheid te houden. Men verwacht derhalve in de gevolgen het meest van den gunstigen invloed, welke op de kinderen wordt uitgeoefend. Men zorgt, dat die geregeld ter school gaan, godsdienstig onderwijs ontvangen, een of ander ambacht leeren, of wel bij landbouwers in den kost worden besteed. Ofschoon de toestand der vereeniging niet ongunstig is, zoo schijnt toch eenige grond te bestaan voor de vrees, dat zij, hoe nuttig ook werkende, op den duur niet in wezen zal kunnen blijven, omdat het getal personen, die zich ter bekoming van werk aanmelden, toeneemt, en de vrijwillige bijdragen afnemen.

» In de gemeente Markelo vormde zich wel geene vereeniging met het bepaalde doel, om aan behoeftigen werk te verschaffen, maar toch wendden sommige leden van het armbestuur aldaar, ondersteund door eenige gegoede ingezetenen, pogingen aan, om, door raadgeving en aansporing, eenige armen, die konden werken, tot het verrigten van veldarbeid te bewegen, waarvoor ruimschoots gelegenheid bestond door de verdeeling der marke Markelo. Deze persoonlijke bemoeijing lever e aanvankelijk goede uitkomsten op, zonder dat daartoe bepaald elijk gelden bijeengebragt of bijzondere uitgaven vereischt werden.

» Eene commissie uit de ingezetenen der gemeente Ambt Vollenhove hield 25 à 30 personen aan het werk met vlasspinnen. De uitgaven voor aangekocht vlas, betaald spinloon enz., bedroegen f 155, welke som door vrijwillige bijdragen werd bijeengebragt.

» Te Wijhe werd door eenige ingezetenen in plaats van aalmoezen eenig werk aan behoeftigen verstrekt; terwijl te Diepenveen het gemeentebestuur voor het onderhouden der wegen en waterleidingen, zooveel mogelijk de meest behoeftige ingezetenen bezigde.

» Te Hasselt bestond voor bedeelde personen gelegenheid, om voor het gecombineerd hervormd armhuis in hunne woningen touw te pluizen, waarmede velen hunner voor een groot gedeelte den onderstand verdienden.

» Eene te Genemuiden, volgens overeenkomst met het gemeentebestuur, in de maand October opgerigte katoenweverij, verschaft aan 30 behoeftige personen werk en geregelde verdiensten.

» Bij deze gelegenheid moeten wij tevens melding maken van de katoenweverijen op Schokland, waar een aanzienlijk gedeelte der bevolking, gedurende het geheele jaar werk kan bekomen. In het afgeloopen jaar bedroeg het getal wevers niet minder dan 50, meestal bij hunne ouders inwonende jongelieden. Zij vervaardigden 7961 stuks calicots, waarvoor f 3671.50 aan weefloon werd uitbetaald. Het toezigt over het personeel en het gedrag der wevers is aan eene commissie uit de voornaamste opgezetenen opgedragen. Deze zorgt dat de spaarpenningen, die gedurende den zomer van de verdiende loonen worden ingehouden, tijdelijk in de spaarbank te Kampen worden belegd, ten einde tegen den winter aan de wevers te worden uitgekeerd.

» Van de sedert jaren te Zwolle, Deventer en Kampen bestaande inrigtingen tot werkverschaffing, merken wij alleen op, dat dezelve, evenmin als andere van dien aard, niet ten volle in de behoeften der arbeidenden voorzien, maar daarin slechts gedeeltelijk te gemoet komen."

Groningen:

De toestand van het armenwezen in dit gewest is in 1851 niet ongunstig geweest. Geen bijzondere rampen hebben daarop een bijzonder nadeeligen invloed uitgeoefend. Evenwel laat deze toestand veel te wenschen over. Want, in plaats dat de armenbesturen, zoo als men gehoopt had, door het voortduren van de meer gunstige omstandigheden, welke in den laatsten tijd zich hebben opgedaan, in het algemeen eenigzins op hun verhaal zouden zijn gekomen, is zulks slechts bij enkele het geval geweest. De meeste zijn in denzelfden toestand gebleven en enkele zijn zelfs achteruitgegaan.

Het getal behoeftigen in dit gewest is dan ook in 1851, zoo te Groningen als in de overige gemeenten, vermeerderd.

» Hiervoor bestaat geen bekende bijzondere algemeen werkende oorzaak. Alleen schijnt het bij voortduring ongunstig gewas der aardappelen, dit zoo algemeen en vroeger zoo goedkoope voedsel voor den geringeren stand, en de van lieverlede toenemende bevolking, tot de vermeerdering der armen het meeste toe te brengen; — terwijl de huwelijken, welke door velen, die nog zeer jong zijn en geen voldoende middelen van bestaan hebben, worden gesloten, ook, volgens de opgave van onderscheiden gemeentebesturen, hiertoe veel bijdragen. In de veenstreken, inzonderheid te Zevenhuizen, blijft het armenwezen bij voortduring zeer bezwarend.

» De middelen, ter voorkoming, leniging en vermindering de armoede aangewend, worden voor het meerendeel door particuliere vereenigingen in het werk gesteld. Werkplaatsen van weldadigheid, spaarkassen, spaarbanken, spijsuitdeelingen zijn de hulpmiddelen, welke daartoe hoofdzakelijk worden gebezigd. Derzelver aantal is echter in 1851 niet vermeerderd. — Sinds eenigen tijd heeft zich in dit gewest eene vereeniging tegen het pauperismus gevestigd, welke ijverig bezig is, om middelen te beramen ter beteugeling van het toenemen en ook, zoo mogelijk, ter vermindering van de armoede.

» Inmiddels gaan de diakonien, welke, indien zij aan hare roeping getrouw zijn, het meest in de gelegenheid zijn, om verbetering in den staat van het armenwezen toe te brengen, meestal met ijver en gewilligheid voort met de bedeeling hunner armen, ofschoon zeer velen door schulden worden gedrukt. Onwil van hunne zijde ondervinden wij weinig. De meeste moeijelijkheden veroorzaken zoodanige diakonien, welker ressort zich over meer dan ééne burgerlijke gemeente uitstrekt en die dus van twee of meer derzelve subsidie kunnen vragen. — Nopens de middelen, welke ter verbetering van den staat van het armenwezen zouden kunnen worden in het werk gesteld, merken wij thans alleen dit op, dat ééne gepaste zamenwerking van de gemeente- en armenbesturen met de besturen der door particuliere ingezetenen in het belang van het armenwezen daargestelde inrigtingen, te dien einde van veel nut zal kunnen zijn."

(*Het vervolg hierna.*)

Berigt nopens den toestand der veldgewassen in de kantons Zevenbergen, Waalwijk, Heusden, Grave *en* Boxmeer. (Vervolg op het berigt in de *Staats-courant* van den 12den dezer.)

De *tarwe* belooft, zoowel van de Maas als in de klei- en peeldorpen eene goede opkomst, en goede hoedanigheid, hoezeer minder zwaar of wigtig dan in het vorige jaar. Men schrijft dit toe aan de voortdurende droogte en buitengewone hitte, waardoor de korrel eenigermate in volkomenheid is teruggehouden. Het stroo is langer en deugdzamer en schijnt merkelijk overvloediger te zullen zijn.

Nopens de *rogge* loopen de berigten uiteen. In de kantons Grave en Boxmeer is de rogge kort van halm gebleven; ook was dit gewas lang

de Maasdorpen op vele plaatsen dun geplant; de gemiddelde opbrengst wordt in die kantons geschat op $^7/_{12}$ mud de vim, het stroo op $^1/_3$ minder dan in het afgeloopen jaar en daarom voor beneden een gewoon gewas gehouden.

In de kantons Zevenbergen, Waalwijk en Heusden daarentegen, acht men de rogge goed gelukt, doch minder dan in het verleden jaar; zij is van eene goede hoedanigheid en zeer blank van kleur.

Haver, *garst* en *boonen* zijn in het algemeen zeer goed gegroeid; in de kantons Grave en Boxmeer spreekt men van een slechts middelmatigen oogst, daar de felle droogte die gewassen te spoedig tot rijpheid heeft gebragt.

Boekweit belooft eene zeer goede opbrengst; de ingevallen stortregens echter zouden, bij lang aanhouden, dien toestand kunnen doen veranderen.

Het *vlas*, nagenoeg ingezameld, kan over het algemeen als zeer gunstig worden beschouwd.

Aardappelen zijn bij uitstek schoon gewassen; er waren dit jaar weder meer dan in vorige jaren gepoot; in sommige streken in het laatst van Junij, en in andere in de maand Julij, openbaarde zich de gewone ziekte, welke zich nogtans tot het loof bepaalt, daar de knol is vrijgebleven; intusschen gelooven sommigen dat hierdoor de vrucht spoediger en welligt niet volkomen tot rijpheid zal komen. Naar het zich laat aanzien, zal de afkomst vrij goed, de smaak redelijk, doch de vrucht klein van stuk zijn.

Klaverzaad. In de kantons Grave en Boxmeer is, na de eerste snede, de klaver grootendeels slechts opgewassen en verdroogd; ook de wormen hebben daaraan schade toegebragt; van het gewas dat goed in de bloem komt, verwacht men redelijk zaad.

In het kanton Zevenbergen zijn de vooruitzigten omtrent de in dit voorjaar geplante *ronge meede* ongunstig; de kiemen zijn nog zeer weinig ontwikkeld; van de *oude meede* heeft de fruit op vele blokken een gezond voorkomen.

In sommige streken van dit kanton heeft in Julij bij verschillende onweders de hagelslag nog al schade veroorzaakt. Intusschen acht men daar en onder Waalwijk en Heusden de vooruitzigten van den tegenwoordigen oogst in het algemeen niet ongunstig; in de kantons Grave en Boxmeer daarentegen wordt de oogst van al de veldgewassen te zamen genomen, beneden het middelmatige beschouwd.

Met dit nommer der *Staats-courant* wordt verzonden vel 234 der *Bijlagen van het* Bijblad II., inhoudende verschillende laatstelijk bij de Tweede Kamer ingekomen stukken.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Gelderland*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 27sten Augustus 1852, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Minister van Staat, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Vijfde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem, worden Aanbesteed:

Het Verhoogen en Verzwaren van de Lijmersche Overlaatkade, onder Oud Zevenaar, in de provincie Gelderland.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrijving.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur Conrad, en den Ingenieur Waldorp, beiden te Arnhem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De gewone Audientie van den Minister van Marine zal op Vrijdag aanstaande den 27sten dezer geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 21sten Augustus 1852.

AANKONDIGING.

De Commissaris des Konings in de Provincie Zuidholland,

Gezien de resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten van den 17den Augustus 1852 n°. 22;

Gelet op art. 11 der wet van den 6den Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 47),

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat:

de Groote Jagt, voor dit jaar in deze Provincie, zal geopend worden Zaturdag den 4den September aanstaande.

En zal deze kennisgeving in plano gedrukt, worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is, alsmede in het *Provinciaal Blad* en in de *Nederlandsche Staats-courant* worden geplaatst.

's Gravenhage den 20sten Augustus 1852.

De Commissaris des Konings voornoemd,
VAN BYLANDT.

Provincie *Zuidholland*.

HERBESTEDING.

Op Maandag den 6den September des jaars 1852, des voormiddags ten 11½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in tegenwoordigheid van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het tiende district, aan het locaal van het provinciaal bestuur te 's Gravenhage, worden herbesteed:

Het maken van eenige veranderingen in de inrigting en het uitbreiden der algemeene bewaarplaats van de minuten en registers der Notarissen in het Arrondissement, op den zolder van het locaal der Regtbank te Rotterdam.

Deze herbesteding zal met wijziging van art. 8 en weglating van art. 9 van het bestek geschieden alleen bij inschrijving.

Te dien einde zullen de gegadigden uiterlijk 24 uren vóór de herbesteding hunne op zegel geschrevene en behoorlijk gesloten inschrijvingsbiljetten moeten hebben ingezonden aan het locaal van het provinciaal bestuur van Zuidholland.

Deze door den aannemer en de borgen onderteekende biljetten zullen moeten bevatten de namen, voornamen en woonplaatsen van die personen, mitsgaders de voluitgeschrevene som in Nederlandsche guldens, waarvoor de aannemer zich verbindt het werk uit te voeren.

Op het tijdstip hierboven bepaald zullen de biljetten in het openbaar worden ontzegeld en luide opgelezen.

Het bestek der bovengemelde herbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Justitie en aan dat van het provinciaal bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Dingsdag vóór de herbesteding, des voormiddags ten elf ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur A. Greve, te 's Gravenhage, en te Gorinchem bij den Hoofdingenieur titulair Dosters van Leeuwen.

De Commissaris des Konings voornoemd,
VAN BYLANDT.

Provincie *Utrecht*.

Kantoor der Registratie en Domeinen te Loenen.

Veiling van Domeingoederen, ingevolge de wet van den 29sten Augustus 1848 (*Staatsblad* n°. 39).

Op Maandag den 6den September 1852, des Voormiddags ten tien ure, zal, in tegenwoordigheid van den Ontvanger der Registratie en Domeinen te Loenen, onder voorzitting van den Directeur der Registratie en Domeinen te Amsterdam, ten overstaan van den Notaris Fabius te Amsterdam residerende, ten Raadhuize der Stad Amsterdam worden overgegaan tot de Openbare Veiling bij Opbod en Afslag van:

den Polder der 1ste Bedijking van de Mijdrechtsche Droogmakerij onder de Gemeente Mijdrecht en Waverveen in de Provincie Utrecht, groot ruim 900 Bunders benevens een daarbuiten gelegen Perceel.

De bedoelde Polder alsmede de Kavels en Massa's waarin dezelve zal worden geveild, zijn breeder omschreven en aangewezen in den Catalogus, welke daarvan gedrukt en voor den prijs van 40 cents te bekomen is bij de Ontvangers der Registratie en Domeinen te Loenen, Utrecht, Maarssen, IJsselstein, Amersfoort, Rhenen, Wijk bij Duurstede, Amsterdam, Haarlem, Rotterdam, Leyden, Middelburg, Leeuwarden, Zwolle, Groningen, Assen en Maastricht en bij de Ontvangers der Domeinen te Breda, Arnhem en 's Gravenhage.

De Voorwaarden van Verkoop liggen ter lezing ten Raadhuize der Gemeenten Amsterdam, Utrecht en Mijdrecht, ten Kantore van de Ontvangers der Registratie en Domeinen te Loenen, Utrecht, Maarssen, IJsselstein, Amersfoort, Rhenen, Wijk bij Duurstede, Amsterdam, Haarlem, Rotterdam en Leyden, ten Kantore van den Directeur der Registratie en Domeinen te Amsterdam, ter Griffien van de Provinciale Gouvernementen van Noordholland en Utrecht en voorts ten Kantore van den hierboven genoemden Notaris.

Amsterdam, den 26sten Julij 1852.

De Directeur der Registratie en Domeinen in de Provincien Noordholland en Utrecht,
STEENDIJK.

*** Commissarissen tot den aanleg van eenen Straatweg en van eene Vaart tusschen Gouda en Bodegraven brengen bij deze ter kennis van Belanghebbenden, dat uit hoofde van Vernieuwingen aan de Valbrug onder Reeuwijk en aan die onder Oud-Reeuwijk, gelegen in dien Straatweg, van den 23sten Augustus tot en met den 19den October 1852, de doortogt van Rijtuigen en Schepen soms voor eenige oogenblikken zal worden gestremd.

Gouda, 20 Augustus 1852.

Commissarissen tot den aanleg van eenen Straatweg en van eene Vaart tusschen Gouda en Bodegraven voornoemd,
C. BRACK, *l. P.*
A. H. J. RAVESTEIJN MEDENBLIK, *Secretaris*.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

*** De Directie maakt bekend, dat de *Specerij-Veiling* der Maatschappij van 1852 zal gehouden worden te *Rotterdam*, *op Donderdag* … *October* 1852, en bestaan uit de volgende hoeveelheden:

539	Vaten Notenmuscaat,	liggende	te	Rotterdam
890	» »	»	»	Amsterdam
72	» Foelie,	»	»	Rotterdam
120	» »	»	»	Amsterdam
495	» Amboina-Kruidnagelen,	»		»
1026	Fardeelen } Java-Kaneel,	»	»	Rotterdam
29	Zakken en 6 Pakken } Java-Kaneel,			
484	Fardeelen Java-Kaneel,	»	»	Amsterdam
320	Balen Peper,	»	»	Rotterdam
1547	» »	»	»	Amsterdam
1	Baaltje Staartpeper,	»	»	»
14	Kisten Notenzeep,	»	»	Rotterdam
34	» »	»	»	Amsterdam

De Verkoop zal geschieden bij kavelingen: de Notenmuscaat, Foelie en Kruidnagelen elk van twee Vaten; de Kaneel, Peper en Notenzeep zoo als die bij de Notitien zullen worden aangewezen.

De Directie geeft de verzekering, dat zij vóór den 1sten September 1853 geene andere dan de bovengenoemde Specerijen aan de markt zal brengen.

De Monsters zullen op Donderdag den 26sten dezer verkrijgbaar zijn en de Notitien met de Veilcondition in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, 17 Augustus 1852.

DE MONCHY, *President*.
DE CLERCQ, *Secretaris*.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.